

ilan edilen listede yer alan malzeme, makine ve ekipmanın her şartta yerli malı olma zorunluluğunun bulunduğu idareler tarafından bu listede bulunmayan malzeme, makine ve ekipman için de yerli malı olması koşulu belirlenebilmesi için sözleşme tasarısı maddesi kapsamında bu ürünlere yönelik düzenleme yapılması gerektiği, ancak somut durumda olduğu gibi düzenleme yapılmaması halinde Kurum tarafından ilan edilen listede yer almayan malzeme, makine ve ekipman için bu

şartın aranmadığının kabul edilmesi gerektiği, ihalenin gerçekleştirilerek teklif değerlendirmesi tamamlandıktan sonraki aşamada, bahse konu liste üzerinden yeniden değerlendirme yapılması gerekliliğinin ihalenin iptaline gerekçe olarak kullanılmasının mevzuata uygun olmayacağı, aksi durumun Kanun'un temel ilkelerinden olan güvenirlilik ilkesini zedeleyeceği anlaşılmış olup, idarenin ihalenin iptali kararının İPTALİNE dair karar

ihale şartnamesinde ilan edilen listede yer alan malzeme, makine ve ekipmanın her şartta yerli malı olma zorunluluğunun bulunduğu idareler tarafından bu listede bulunmayan malzeme, makine ve ekipman için de yerli malı olması koşulu belirlenebilmesi için sözleşme tasarısı maddesi kapsamında bu ürünlere yönelik düzenleme yapılması gerektiği, ancak somut durumda olduğu gibi düzenleme yapılmaması halinde Kurum tarafından ilan edilen listede yer almayan malzeme,

makine ve ekipman için bu şartın aranmadığının kabul edilmesi gerektiği, ihalenin gerçekleştirilerek teklif değerlendirilmesi tamamlandıktan sonraki aşamada, bahse konu liste üzerinden yeniden değerlendirme yapılması gerekliliğinin ihalenin iptaline gerekçe olarak kullanılmasının mevzuata uygun olmayacağı, aksi durumun Kanun'un temel ilkelerinden olan güvenirlilik ilkesini zedeleyeceği anlaşılmış olup, idarenin ihalenin iptali

kararının İPTALİNE dair karar

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlölük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir." hükmü,

Aynı Kanun'un "Yerli istekliler ile ilgili düzenlemeler" başlıklı 63'üncü maddesinde "d) Yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme ve ekipman ile yazılımın tamamının veya belli bir kısmının yerli malı olması şartı getirilebilir. Ancak, malzemelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, makinelere ve ekipmanlara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknolojili makine, malzeme ve ekipman arasından belirlenen, Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan ve ihale konusu işte kullanılacak makine, malzeme ve ekipmanın yerli malı olması şarttır." hükmü,

Yapım İşleri Ait Tip Sözleşme'nin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23'üncü maddesinde "23.5 Yüklenici tarafından ihale konusu işte kullanılacak olan ve bu sözleşmenin eki "Yerli Malı Kullanılacak Makine, Malzeme ve Ekipman Listesi"nde belirtilen makine, malzeme ve ekipmanın yerli malı olması zorunludur.

Ancak, her durumda 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi uyarınca ilgili Bakanlıklar tarafından belirlenen ve Kurum tarafından ilan edilen listelerde yer alan makine, malzeme ve ekipman yerli malı olacaktır.” düzenlemesi,

Anılan maddenin 21.2’nci dipnotunda “İdare, malzemelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, makine ve ekipmanlara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenerek Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan ve yerli malı olma zorunluluğu bulunan makine, malzeme ve ekipman içerisinden ihale konusu işte kullanılacak olanlar ile bunlar dışında yerli malı olması şartı aradığı diğer makine, malzeme ve ekipman ile yazılımı sözleşme ekinde yer alan “Yerli Malı Kullanılacak Makine, Malzeme ve Ekipman Listesi”nde ayrıntılı olarak belirtecektir.” düzenlemesine yer verilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen ve EKAP üzerinden ilan edilen Yapım İşlerinde Yerli Malı Olması Şartı Getirilen Makine ve Ekipman Listesi’nin 161 ila 165’inci sırasında kodları belirtilen Santrifüjlü Pompaların yerli malı olmasına yönelik belirleme yapılmıştır.

İhaleye ait Sözleşme Tasarısı’nın “Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması” başlık 23’üncü maddesinde “23.5. Yüklenici tarafından ihale konusu işte kullanılacak olan ve bu sözleşmenin eki Yerli Malı Kullanılacak Makine, Malzeme ve Ekipman Listesinde belirtilen makine, malzeme ve ekipmanın yerli malı olması zorunludur. Ancak, her durumda 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi uyarınca ilgili Bakanlıklar tarafından belirlenen ve Kurum tarafından ilan edilen listelerde yer alan makine, malzeme ve ekipman yerli malı olacaktır.” düzenlemesine yer verilmiştir.

İhale komisyonu tarafından "Samsun Makina Sanayi A.Ş. tarafından yapılan itirazda 4734 sayılı Kanunun 63. maddesinde yapım işlerinde kullanılacak olan malzemelere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından orta ve yüksek teknoloji ürünlerde yerli malı olma zorunluluğu getirildiği belirtilmiştir. Söz konusu ihaleye ait Tip Sözleşmenin 23.6 maddesinde bu hususla alakalı herhangi bir bilgiye yer verilmediğinden yerli ve yabancı ekipmanları içeren özellikle M. 16 poz numaralı Elektropomp grubu ve bazı diğer ekipmanların ilgili kanun maddesi gereğince yeniden değerlendirilmesi gereklidir. Elektropomp grubu içerisinde yer alan motor kısmının yerli malı olma zorunluluğu bulunmamakta ancak pompa grubunun Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yer alan listede yer alması dolayısıyla yerli malı olma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu ayrım dolayısı ile motor ve pompa kısımlarının ayrılarak tekrar değerlendirilme gerekliliği hâsıl olmuştur. Yerli ve yabancı malzeme kullanımı yaklaşık maliyeti etkileyecek bir durum olduğundan kamu menfaati ve kaynakların etkili ve verimli kullanılması açısından ihalede yer alan makina ve ekipman kalemlerinin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından orta ve yüksek teknoloji ürünlerde yerli malı olma zorunluluğu getirilen ekipmanlar listesi göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir." ifadelerine yer verilerek kaynakların etkin ve verimli kullanılması amacıyla bütün tekliflerin reddedilerek ihalenin iptaline karar verildiği görülmüştür.

İhale komisyonu tarafından ihalenin iptal gerekçesinin, ihalede yerli malı kullanılması zorunlu olan malzeme, makine ve ekipmana ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği ve yerli malzeme kullanımının yaklaşık maliyeti etkiler olduğuna dayandırıldığı görülmektedir.

İhale dokümanı içerisinde ihale konusu işte yerli malı olarak kullanılması zorunlu olan makine, malzeme ve ekipmana ilişkin Yerli Malı Kullanılacak Makine, Malzeme ve Ekipman Listesi'nin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan mevzuat alıntılarında Kanun'un 63'üncü maddesi hükmü uyarınca Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan ve ihale konusu işte kullanılacak makine, malzeme ve ekipmanın yerli malı olması zorunluluğu bulunmaktadır. Bunun yanında anılan listede bulunmayan malzeme, makine ve ekipman için de yerli malı olma şartı getirilebilecektir. Tip Sözleşme'nin 23.5'inci maddesi ile ilgili 21.2'nci dipnotu dikkate alınarak yerli malı olması istenilen malzeme ve ekipmanlara liste halinde ihale dokümanında yer verilmesi gerekmektedir. Bu gereklilik yerine getirilmese dahi Kurum tarafından ilan edilen listede yer alması nedeniyle yerli malı olma zorunluluğu bulunan malzeme, makine ve ekipmanın sözleşme sürecinde kullanılması zorunluluğunun ortadan kalkmayacağı anlaşılmaktadır.

Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malzeme, makine ve ekipmanın her şartta yerli malı olma zorunluluğunun bulunduğu, idareler tarafından bu listede bulunmayan malzeme, makine ve ekipman için de yerli malı olması koşulu belirlenebilmesi için sözleşme tasarısının 23.5'inci maddesi kapsamında bu ürünlere yönelik düzenleme yapılması gerektiği, ancak somut durumda olduğu gibi düzenleme yapılmaması halinde, Kurum tarafından ilan edilen listede yer almayan malzeme, makine ve ekipman için bu şartın aranmadığının kabul edilmesi gerektiği, ihalenin gerçekleştirilerek teklif değerlendirmesi tamamlandıktan sonraki aşamada, bahse konu liste üzerinden yeniden değerlendirme yapılması gerekliliğinin ihalenin

iptaline gerekçe olarak kullanılmasının mevzuata uygun olmayacağı, aksi durumun Kanun'un temel ilkelerinden olan güvenirlilik ilkesini zedeleyeceği anlaşılmış olup, idarenin ihalenin iptali kararının gelinen aşamada yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/015
Gündem No	: 38
Karar Tarihi	: 14.04.2021
Karar No	: 2021/UY.I-819